

vozili smo

Ante Mahkota

NOVI AUDI

„100“, „100 S“, „100 LS“ – TRIJE MOTORJI
V NOVI KAROSERIJI

Gledališka predstava s petjem in glasbo. Svetovna premiera.

Nastopajo:

Audi 100, »100 Se in »100 SL«, ena karoserija — trije avtomobili.

Poklicni igralci Mestnega gledališča v Ingolstadtu, dobra stezga.

Casniki z vsega sveta, jugoslovenski na počitnicah.

Stirje odstotki davka na izvorske dragocenne marke.

Kraj dogajanja:

Gledališče v mestu tovarne Auto-Union v vijugasta cesta okrog kloštra Weltenburg, v soteski Donave.

Prvo dejanje: Nasmej

Igralka: »To je najlepši audi, največji audi. Najmočnejši audi. To je audi 100 SL. Njegova lepota se ne bo nikoli postarala, saj je posebej ustvarjen kot

Povabljeni na svetovno premiero novega audijsa smo ga tri ure podigli po klancih nad sotesko Donave. Na vrhu vzpona je bila cesta spolzka, na drevju naokrog je bila ves dan slana. Tako smo se lahko prepricali, da se avto zelo dobro drži ceste. Audi 100 je sodoben, velik avtomobil.

avto velikega mednarodnega srednjega razreda, Ni na silo moderen svet. Nismo hoteli narediti nekaj prav posebnega (s smehljajem). Je nevsljivo eleganten. Njegova lepota pada v oči, ker ni vsljiva. To je gentleman med avtomobili športnega udobja.«

Audi 100 SL: (se zavri in odpre vrata.)

Glasba: (kvintet z električnimi orglami zaigra »La Bambola«.)

Igralka: »To je izredno varen avto Poglejetes!«

Audi: (odpre vrata.)

Igralka: »Prag je širši kot v katerem-koli audijsi doslej. Zakaj? Zato, da je kabina bolj toga. Zato, da so potniksi bolj na varnem. Z elektronskimi računalniki smo izračunali, kje se avto pri trčenju najpogosteje poškoduje, tam smo novi audi ojačili.«

Glasba: (tuš)

Audi: (se priklopi in zapre vrata.)

Igralka: »Ostali ste na cesti? Pritisnite na gumb!«

Audi: (začne utripati s sprednjimi in zadnjimi utripalkami, z vsemi štirimili.)

Igralka: »In serijska alarmna naprava že opozarja, da se ne bi kdo zaletel v vas.«

Zastor: (pade.)

Casniki so pliskali.

Tako nenavadno je tovarna Auto-Union predstavila casnikarjem z vsega sveta svoj novi avtomobil. O audijsu 100 so napisali sodobno igro, najeli poklicne igralce in sivo, betonsko, sodobno dvoranino mestnega gledališča ter seveda godce. 28. novembra so svoje zastopnike in trgovce povabili v gledališče. Zaplet igre: zakaj se med vsemi najbolj spiada prodajati audijsa.

Naslednjega dne so nam, casnikarjem, pokazali le osrednji prizor. Sanjsko sceno, ko casavci zastopniki ne ve kaj bi raje prodajal: mercedes, ford, BMW, opeje ali audi. Prikaže se mu audi in ženska v črnih hlačah. Razloži mu vse oblike novega audijsa. Trgovec se odloči, kje je velika kupcija...«

Drugo dejanje: Dotik

Po predstavi smo se odpeljali do smostana Weltenburg, da bi novi audi pobliže spoznali. Na vijugasti cesti čez hrib in nazaj — na vrhu jo je pobelnila slana — smo preskušali novincev ingolštanske tovarne, ki za leto 1968 razširila, pa tudi skrčila svoj program.

Poletj bodo namreč izdelovali naslednje limuzine audi:

► v stari karoseriji: »60« in »60 LS«, 75 (to je prejšnji audi 72 z nekoliko močnejšim motorjem), »75 LX« in super 90; ▷ v novo karoserijo audi 100 pa bodo uamešali tri podobne, različno močne motore: v »100« motor z 80 KM, v »100 S« z 90 KM in v »100 SL« s 100 KM.

Se preden so nam pred težnimi vožnji ponudili juho z jetnim smokom, smo novo karoserijo od blizu opitali in ogledali. Dejali bi, da je novi audi ostal sprejed audi, zadaj pa je mercedes – mal, seveda. Karoserija je od strani zelo vitka, zadek je pravi lepotec, tudi prednjih del so avtomobilu potlačili in ohranili le značilni audijev nos – komur je všeč, je pac všeč ...

Na kratko: novi audi je dolg 4,59 metra (210 mm daljši od prejšnjega), širok 1,729 metra (malodane 10 širši kot stari) in visok 1,421 metra (3 cm nižji). Novincu so tudi povečali medosno razdaljo na 2,675 metra (stari 2,49 m) in razširili kolotek: sprejed 1,335 metra, zadaj 1,326 metra. Večji audi je 55 kg težji od audija super 90 – tehta 1050 kg (s štirimi vratimi).

Glavni intenziv Kraus, eden novega audijskih snubnikov, nov avtomobil, se lahko zgledujemo po širih vzorih: po Ameriških, ki vsako leto sprememijo karoserijo in se pri tem trudijo, da bi bil plöckvina kar najcenejša, podvozje in motor pa ohranijo; po Evropskih, ki prejšnji model izpopolnijo v celoti, pri obliki pa se trudijo, da bi je ne bi bilo treba že prihodnje leto spremeniti; pri športnikih, ki povečajo predvsem moč motorja in napravijo avto bolj lahek; in na koncu pri avantgardistih, ki vabijo kupce z revolucionarno obliko in izrednimi tehničnimi novostmi. Auto-Union je razmeroma majhna tovarna in ne moreigrati na ameriško kartu, ki terja izredno veliko proizvodnjo, tudi na revolucionarno ne, ker je wankel že na cesti, turbina in električni avto pa se premalo razvita. Odločili smo se po evropsku: izpopolnili stari audi, mu dali močnejši motor in popravili karoserijo, da bolje reže zrak. Novi audi naj bi torej dolgo živel in zadovoljil tudi športne voznike.«

Audi 100 je zares zelo napreden avto.

Tretje dejanje: Upor

Po cmokih smo se podali na preskusno stezo: cesta je najprej zasekana v skale ob Donavi, potem pa se v ostrih vijugah vpenjala nad samostan. Žal ni bilo nobenega ravnega odseka, ki bi bil dovolj dolg, da bi lahko preskusili največjo hitrost novega avtomobila. Žal nam je bilo, ker nismo mogli ugotoviti ali zaradi nove oblike, ki ima manjši zračni upor – kolikčnik zračnega upora je 0,369 – po avtomobilski cesti bolj drvi in manj sumi.

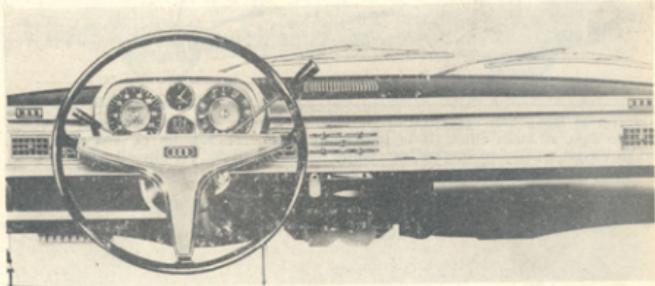
(iz podrobnega sestavka o zračnem uporu, ki smo ga objavili v 12. številki »Avta« razberete, da je le malo limuzin, ki bi tako dobro rezale zrak kot novi audi. Kolikčnik zračnega upora fiška je na primer 0,42, žabe 0,29, hrošča VW 0,44, BMW 1600 0,397).

Zaradi nove karoserije je verjeti tovarni, da porabi audi na dolgem potovanju malo goriva, čeprav drvi.

Tovarniški preskusni vozniki: »Ko smo novi audi letosnje poletje podili po

Zadek novega audija so povsem na novo oblikovali, prednji del pa je podoben nosom prednikov. Zadnji del audija ne skriva, da so njegovi očetje hoteli napraviti mali mercedes. Zadnje velike luči so nam veliko bolj všeč kot prednje utripalke, ki so nameščene v odbijajuču, za katere se bojimo, da se bodo na blatnih cesti preklimali umazale. Prtljažnik je zelo velik (650 litrov).

Tudi v novih audijih je prestavna ročica pri volanu. Kratko, športno prestavno ročico med sedežema se dobi, žal, le za doplačilo. Merilniki so natančni in pregledni. V »S« in »LS« je armatura plošča obložena z lesom. Na pedalih je posebna guma, ki ne drsi. Ročica ročne zavore je povsem pri tleh – bolj všeč nam je v starih audijih, kjer je dvignjena za 30 stopinj.

Pri vožnji novih audijev so nas navdušile zavore. Na prednjih kolesih so kolutne, na zadnjih bobnaste, nogi pa pomaga servo naprava. Tudi na spolzki cesti kolesa niso blokirala in avto je pri ostrem zaviranju zelo dobro obdržal smer.

italijanskih cestah — bilo je izredno vroče in vozili smo s povprečno hitrostjo 125 km na uro — ni nikoli porabili več kot 12,8 litra goriva na 100 km.

Je pa tovarna natančno vedela, zakaj nas je pripeljala preskusati novi audi prav na zavito ozko cesto. Avtomobil je zasnovan kot je bil doslej: zaradi še večje medosne razdalje, širšega koloteka, manjših nevzmetenih mas in še boljje razporeditve teže, ter slejkoprej prednjega pogona, se še bolje drži ceste. Tudi na splošnih ovinkih je le redkokdaj opletal zadek, pa naj smo še tako divjali.

Novi audi je torej na cesti boljši kot audi super 90, ki mu je sicer po voznih lastnostih zelo podoben. Boljši že zaradi tega, ker je obut v pasaste gume in ker so še bolje uglašili vzmeti in blažilnike.

Podvozje je mehko in udobno. Le v audijsu 100 S in 100 SL se nam je zdela prednja prema izboljšana in je v ovini-

kih manj poskakovalo notranje prednje kolo.

Nekoliko prodiren se zdi ropot srednjetačnega motorja.

Cetrti dejanje: Srce

Tudi pri novem avtomobilu tovarna vrzira pri srednjetačnem motorju. Novincu so le izpopolnili motor dosegajočga super 90. Vrata in gib sta enaka, kompresijo pa so zmanjšali za štiri desetinke (10,2:1). Audi 100 z 80 KM pa ima tako nizko kompresijo, da lahko vozí z navadnim gorivom. Motorju so po večali število vrtljajev in zmore največjo moč pri 5500 vrtljajih v minutu (to velja za motorja z 90 in 100 konji, 80 konjev pa pride na dan pri 5000 vrtljajih v minutu).

Ko smo se presedili iz »100« v »100 S« in »100 SL« nismo občutili, da ima najslabotnejši med novimi audijsi po zagoto-

vilih tovarne, kar 20 konjev manj. In po tovarniških podatkih pospeši od 0 do 100 km na uro malodane dve sekundi počasneje (audi 100 SL potegne z mesta do 100 km na uro v 11,9 sekunde).

Z jugoslovanskim prvakom v avtomobilizmu Joviju Palikovićem sva nekajkrat zamenjal avtomobile. Vozila sva najslabotnejši audi 100 in najmočnejši 100 SL, pa po klancu navzgor močnejši ni nikoli pobrgnil slabotnejšemu.

Očitno se razlika v moči pokaže šele na odprtih cestah. Ali pa v nizelni seriji — vozili smo prototipe — ni bilo časa priravniti razlike motorjev. Kdo ve?

Peto dejanje: Na teh

Sodeč po avtomobilih, ki so nam jih predstavili, se novi audijsi razlikujejo predvsem po različni, bolj ali manj bogati opremi. Ne smemo zamolčati, da so nismo opozorili, naj bomo prizanesljivi, ker gre za prve avtomobile, ki niso tako izpopolnjeni, kot bodo serijski.

Audi 100 ima razmeroma skromno opremo, brez furnirja na armaturni plošči in sedeži se ne dajo spremenjati v ležalnike. »SL« je zelo bogat: ležalniki, srednji nastonjač na zadnjih klopih, odlično blago na sedežih, bogate preproge, lesena armaturna plošča, električna ura, vrtljalknik, široke police, servo zavore, električna naprava za umivanje in brisanje vetrne Šipe ter še marsikaj.

V vseh audijsih je zelo dobra naprava za ogrevanje, avto se zraci brez prepipa. In to zelo izdatno.

Volani je takolahkoten, da smo na zacetku misili, da nam ga pomaga vretti servo naprava. Pa so nas poučili, da gre za poseben krmilni mehanizem, katerega prenos se spreminja tako, da je v sredini legi (tam, kjer ga najbolj pogosto vrtimo) malodane se enkrat boljlahkoten kot je v ekstremnih položajih. Je pa volan v službi luhkotnosti zelo posreden. In ker so sedeži nižji, tudi ni več jajčast kot prej. Lepo okrogel je in zelo priročen.

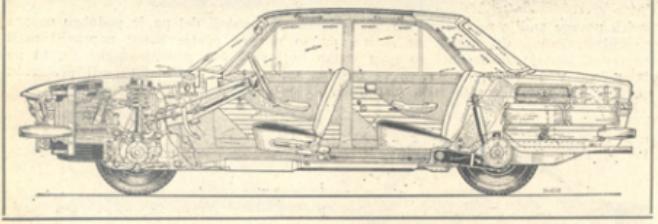
Pri krmnjenju izvoza pa je v veselosti z novim audijem nastopal deus ex machina. Nemški parlament je namreč sklenil povečati izvozne takse za štiri odstotke. Grozni torej, da bodo morali audijsi, kot vsem nemškim avtomobilom, povečati izvozno ceno. Prav izredno nizka cena pa je bila pri nas dosegla najmočnejši audijsi prodajni adut.

Cene v Nemčiji so znane in audi 100 z dvoje vrati bo stai manj kot audi super 90 s štirimi. Audi SL s štirimi vrati bo tisoč mark cenejši od BMW 1800, dva tisoč mark cenejši od mercedesa 200, in konaj tisoč mark dražji od najbolj dragocenega VW 411.

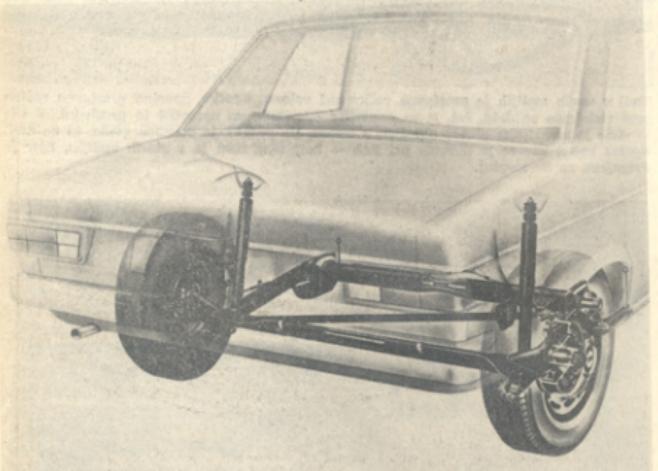
Nemške avtomobilske tovarne ta čas še razpravljajo ali bodo za izvoz v Jugoslavijo dvignili ceno ali pa bodo iz svojega in uvozniškega žepa primaknili štiri odstotke — za državno blagajno.

Dejali so nam, da bodo na predstaviti audijsi 100 v Ljubljani, na dan ko izide ta številka »Avta«, že povedali koliko bo stal pri nas.

Na premieri audijsi 100 za nas zastor še ni padel.

Odlidno so izpopolnili ogrevanje, in zračenje. Svež zrak — ogret ali hladen — obliva vetro Šipo, stranska okna, tia in tudi zadnje okno, pod katerim ga sesa 22 odprtini, ki so v zvezi s po tremi škrugami na zadnjih opornikih strehe. Pri hitrosti 100 km na uro prezrači avto vsako sekundo 170 litrov zraka.

Slejkoprej je audi napredno zasnovan avtomobil, novincu so popravili pomanjkljivosti starega. Zaradi prednjega pogona je zadnja prema zelo lahka, pa ne moti, ker je toga. Celotna prema je v enem kosu privita na karoserijo. Vzdolžni pošveni nihalki nevtralizirata sile, ki delujejo prečno na smer vožnje. V cevi preme je dodaten vzvojni stabilizator.